

Fa tot just un any, quan el Museu Marítim va endegar un ambiciós pla de remodelatge sobre tots els aspectes d'aquesta institució museística, es va plantejar la necessitat evident de dotar-se d'un instrument d'expressió i de comunicació que complementés i aprofundís el contacte amb tots els interessats en els temes marítics. Naixia així la idea de la publicació d'aquesta revista que avui veu la llum per primer cop.

Però la iniciativa de publicar DRASSANA no és una proposta aïllada, sinó que forma part d'un ampli programa i d'una nova manera d'entendre el Museu Marítim de Barcelona.

Ens proposàvem, en primer lloc, restaurar l'extraordinari edifici de les Drassanes Reials de Barcelona, dedicant a usos culturals el conjunt de les seves naus i recuperant els elements essencials de la seva fesonomia històrica.

El segon eix d'acció és la millora del Museu Marítim, que, tot i ser un dels museus més visitats de Barcelona, estava lluny d'aconseguir els objectius de nombre de visites i capacitat d'explicar la nostra història marítima. L'interès que la societat mostra avui dia per les qüestions relacionades amb el món de la navegació des de tots els camps d'estudi, ja siguin tècnics, econòmics, socials o culturals, exigia del Museu Marítim, gairebé ja amb cinquanta anys de vida, una renovació que ens permetés situar-nos al capdavant dels museus marítics europeus i americans, tal com correspon a un edifici com les Drassanes i a les nostres col·leccions.

Per últim, el tercer element que defineix el projecte de remodelatge és una projecció cap a l'exterior mitjançant el desenvolupament del museu com a centre cultural de difusió d'activitats relacionades amb la mar i amb la navegació en tots els aspectes i vessants.

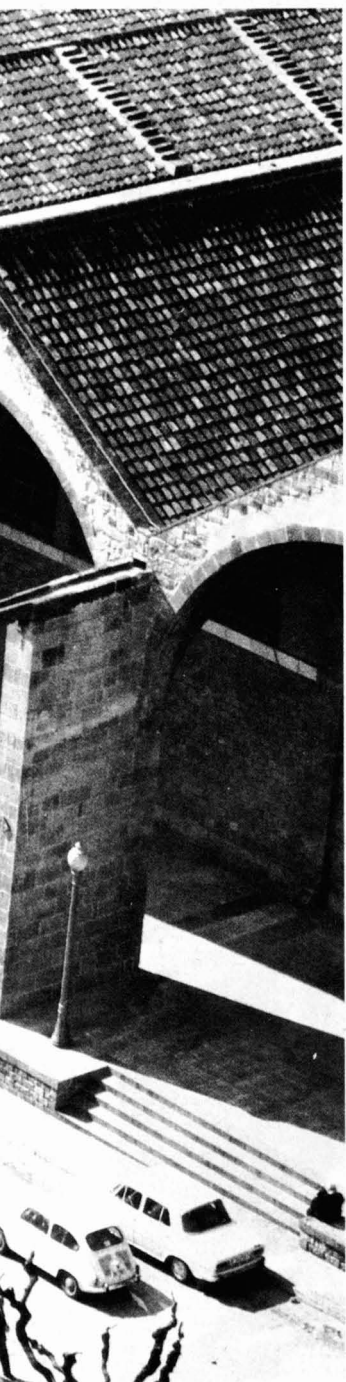
És justament en aquesta perspectiva que es pot enquadrar el naixement de DRASSANA, per donar resposta a unes necessitats arrossegades durant molt de temps i que avui ja han esdevingut inajornables. DRASSANA apareix, doncs, com un mitjà de difusió d'idees, d'informacions i de coneixements sobre el món marítim des de tots els punts de vista. Per tant, en aquestes pàgines tindran cabuda, no tan sols la navegació i els vaixells, que sens dubte seran el punt central d'interès de la revista, sinó també la història marítima des de diverses perspectives —social, econòmica i política—, l'oceanografia i l'ecologia marina, la pesca, els ensenyaments nàutics, l'arqueologia subaquàtica, l'etnologia marítima i, en general, tot el que es relaciona directament o indirectament amb la mar.

Igualment, la voluntat de DRASSANA és d'incentivar i promoure la investigació en el nostre camp d'activitat. Així doncs, sovint veureu a les nostres pàgines articles que avancen grans línies d'investigació que tot just ara comencen a posar-se en marxa i que d'aquesta manera constituïran una primícia en la publicació del resultat de diferents treballs de recerca innovadors, no tan sols des del punt de vista temàtic, sinó també metodològic. Tanmateix, això no significa que la nostra revista sigui una publicació per a investigadors. Des del primer dia, la idea que presidí el projecte fou d'arribar a totes les persones interessades en una temàtica que sovint ha estat patrimoni exclusiu dels erudits. Per tant, és obligat, i DRASSANA ho ha entès així, que el rigor científic ineludible vagi acompanyat d'un tractament formal que ens permeti arribar a amplis sectors de la nostra societat.

Un públic lector que no volem que quedi reduït al nostre país. És ben cert que un objectiu primordial de la nostra revista és de difondre el màxim els coneixements sobre tots els aspectes del món marítim català i mediterrani en general. Però també és cert que fugirem sempre del caràcter localista que sovint impregna algunes investigacions; en primer lloc, perquè Barcelona i Catalunya no han estat mai, al llarg de la història, tancades a l'exterior i a les relacions amb altres àmbits geo-

Vista aèria de l'entrada del Museu Marítim.

gràfics i altres cultures ben diferents; en segon lloc, perquè allò que també volem destacar de la història local és el que pot tenir de valor universal, allò que ens pot ajudar a comprendre no tan sols el nostre passat, sinó, a la vegada, esdeveniments, situacions i cultures ben allunyades dels nostres.

Per últim, no pas per ordre d'importància, ja que es tracta d'una qüestió extremadament urgent, volem ajudar a aconseguir un objectiu ambiciós però absolutament factible: el salvament i la preservació del nostre patrimoni marítim. Les pàgines de DRASSANA tenen vocació de ser una crida permanent a salvar i conservar aquelles embarcacions antigues que, caigudes en desús, corren el perill de l'oblit i la desaparició, i també edificis, instal·lacions, estris, documents i, en general, tot el patrimoni relacionat amb el mar, que constitueix una part importantíssima de la nostra història col·lectiva.

En aquest número de la revista es troben reflectides gran part de les idees que acabem d'exposar. El passat, el present i el futur del Museu Marítim és el tema de l'article de Joan Alemany que obre la nostra publicació. Saltant en l'espai i en el temps, trobem després un treball inèdit d'Àngels Casanovas sobre grafitis de naus romanes a la ciutat d'Empúries, que presenta els vaixells que recorregueren la Mediterrània fa més de dos mil anys. El nostre dossier està dedicat a la pesca. No es vol —ni es pot— donar a aquesta temàtica tan àmplia un tractament exhaustiu; per tant, recollim aquí uns quants aspectes poc tractats, però que tenen un gran interès. Així, publiquem resumidament els resultats d'una investigació portada a terme recentment per J. M. Camarasa i Jordi Lleonart, sobre el manuscrit que Joan Salvador va redactar el 1722 sobre la pesca a Catalunya i que romanía inèdit fins ara. La recuperació del patrimoni marítim té una traducció concreta en la tasca que desenvolupa l'Associació de Vela Llatina a Cotlliure, el president de la qual, Clovis Aloujes, ens dóna notícia de les barques catalanes, que són objecte d'una important tasca de salvaguarda, de conservació però també d'aprofitament per a una navegació a partir de la qual poder-ne estudiar les característiques. Complementen l'article una nota i uns plànols de Vicente García Delgado, sobre aquest tipus de barques.

Per part seva, el Museu Marítim ha endegat una important campanya de restauració d'antigues barques de pesca de la costa catalana. El caró d'art *Papet* ha estat la primera d'una sèrie d'intervencions destinades a tal finalitat, que es presenta en l'article «Els caros d'art: el *Papet*», en el qual Elvira Mata i Olga López donen notícia de les característiques tècniques de l'embarcació i les arts de pesca amb què els caros operaven a les nostres costes.

Per últim, publiquem un gran bloc d'informació, del qual cal destacar la presentació de quatre llibres que acaben d'aparèixer en el mercat editorial i que s'han revelat essencials per al coneixement de la història marítima, i les notícies sobre les principals activitats que poden tenir interès per als nostres lectors.

En definitiva, amb aquest primer número de DRASSANA, el Museu Marítim ofereix una publicació que vol ser a la vegada òrgan d'expressió, d'estudi i de difusió per a totes aquelles persones i institucions interessades en la navegació i la història marítima.